

**„DZIŚ IDĘ WALCZYĆ, MAMO...” –
O MAŁYM SABOTAŻU, DYWERSJI,
MŁODYCH BOHATERACH, O POWSTANIU
I O TYM, DLACZEGO UPADŁO.**

**JULIA
MIŚKOWICZ**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii dla szkoły podstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Beata Falkowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
dr Anna Araucz
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł zajęć/lekcji

„Dziś idę walczyć, mamo...” – o Małym Sabotażu, dywersji, młodych bohaterach, o powstaniu i o tym, dlaczego upadło.

Cele ogólne

- zapoznanie z formami oporu podczas okupacji oraz przebiegiem powstania warszawskiego.

Cele operacyjne

Uczeń:

- charakteryzuje polityczną i militarną działalność polskiego państwa podziemnego, w tym formy oporu wobec okupantów;
- wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki wybuchu powstania warszawskiego oraz ocenia postawę aliantów i Związku Sowieckiego wobec powstania z uwzględnieniem treści edukacji regionalnej – postać księdza Józefa Stanka;
- wie, czym jest *plan „Burza”* i *godzina „W”*.

Uczeń ze SPE:

- charakteryzuje formy oporu wobec okupantów;
- wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki wybuchu powstania warszawskiego z uwzględnieniem treści edukacji regionalnej – postać księdza Józefa Stanka;
- wie, czym jest *plan „Burza”* i *godzina „W”*.

Metody/techniki/formy pracy

praca z mapą, źródłami

Środki dydaktyczne

mapa świata, ksero konturowych map świata dla uczniów, podręcznik/źródła/mapa/atlas, (www.youtube.com/watch?v=ksmWlG8l9XY) film z Muzeum Historii Polski, (www.youtube.com/watch?v=TPM5X7ndLtM-) film o życiu codziennym kobiet podczas powstania.

Opis przebiegu zajęć/lekcji

1. Nauczyciel wprowadza uczniów w temat lekcji. Wyjaśnia, że po klęsce wrześniowej walczone nie tylko na frontach. Opowiada o graffiti na murach i innych akcjach. Uczniowie zabierają głos. Przypominają wydarzenia opisane w lekturze *Kamienie na szaniec*. Jeżeli jej nie omawiali do tego czasu, nauczyciel opowiada lub włącza film www.youtube.com/watch?v=ksmWlG8l9XY.
2. Nauczyciel mówi, że na lekcji uczniowie wykonają pracę plastyczną, na której zaprojektują własne, niepodległościowe graffiti. Zwraca uwagę, że walczący w ten sposób ludzie byli w ich wieku.

3. Uczniowie, korzystając z materiałów na szarym papierze, indywidualnie projektują lub wykonują plakaty. Mogą przy tym korzystać z podręczników/źródeł/map, a także z albumów i przyniesionych egzemplarzy *Kamieni na szaniec*.
4. Nauczyciel monitoruje pracę. Po jej ukończeniu uczniowie prezentują swoje plakaty. Nauczyciel nagradza wszystkie – bardziej pomysłowe oceną, inne plusami.
5. Nauczyciel na koniec włącza film lub jego fragmenty (www.youtube.com/watch?v=TPM5X7ndLtM) o życiu kobiet podczas powstania.
6. W domu uczniowie piszą kartkę z pamiętnika opowiadającą o jednej akcji.

Komentarz metodyczny

1. **Uczniowie ze SPE** nie wyszukują informacji w tekście ani w źródłach, lecz tworzą plakat z przygotowanych przez nauczyciela materiałów.
2. Na lekcji można wykorzystać fragmenty filmów fabularnych lub dokumentalnych, wiele z nich znajduje się YouTubie (www.youtube.com/watch?v=ksmWlG8l9XY – film z Muzeum Historii Polski, www.youtube.com/watch?v=TPM5X7ndLtM –) Ilość wyświetlonych filmów zależy od tempa pracy uczniów.
3. Dobrze jest, gdy w podobnym czasie omawiana jest na lekcjach języka polskiego lektura *Kamienie na szaniec* Aleksandra Kamińskiego. Zblokowane w ten sposób treści pozwolą na uporządkowanie wiedzy i ich pełniejsze zrozumienie.
4. Kształcone kompetencje:
 - **w zakresie rozumienia i tworzenia informacji** – poprawność wypowiedzi uczniów, czytanie i słuchanie ze zrozumieniem, wyrażanie się w sposób precyzyjny i zwięzły;
 - **w zakresie umiejętności uczenia się** – zarządzanie własnym czasem, rozwiązywanie problemów, zdobywanie, przetwarzanie, ocenianie i przyswajanie nowych informacji;
 - **obywatelskie** – świadomość i rozumienie tożsamości kulturowej własnego kraju w interakcji z innymi kulturami oraz umiejętność zobaczenia i zrozumienia różnych punktów widzenia;
 - **w zakresie przedsiębiorczości** – kreatywność, zarządzanie i wdrażanie projektu oraz umiejętność współpracy w zespole;
 - **w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej** – świadomość dziedzictwa kulturowego własnego kraju i Europy oraz ich miejsca w świecie, szacunek dla odmiennych kultur.
5. **Treści interdyscyplinarne:** język polski (kartka z pamiętnika), geografia (mapa), plastyka (plakat, graffiti).